

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/73/2024
Identifikačné číslo spisu: 4119211043
Dátum vydania rozhodnutia: 20.11.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:4119211043.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, zastúpená JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej K. L., narodenej XX. U. XXXX, C. L. XXXX/XX, U., zastúpenej Mgr. Ing. Ronaldom Kočíščíkom, advokátom, Farská 12, Nitra, o zaplatenie 7 918,15 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18Csp/21/2023, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra sp. zn. 18Csp/21/2023 z 3. augusta 2023, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „sťažnostný súd“, resp. „okresný súd“) uznesením č. k. 18Csp/21/2023-197 z 3. augusta 2023 zamietol sťažnosť žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 18Csp/21/2023-186 z 30. apríla 2023, ktorým vyšší súdny úradník neodpustil žalovanej zmeškanie lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu č. k. 18Csp/125/2019-35 z 29. októbra 2019.

2. Sťažnostný súd uviedol, že žalovanou tvrdený dôvod sťažnosti je síce vo všeobecnosti možné považovať za ospravedliteľný, žalovaná však k návrhu na odpustenie zmeškania lehoty k svojim tvrdeniam nepriložila žiaden dôkaz (napr. potvrdenie ošetrojúceho lekára). Doklad dodatočne predložila až 17. septembra 2020, a to potvrdením od lekára, podľa ktorého od 24. januára 2020 do 26. februára 2020 bol žalovanej doporučený kľudový režim. Preukázanie ospravedliteľného dôvodu je jednou z kumulatívne stanovených podmienok, nevyhnutných pre úspešnosť návrhu na odpustenie zmeškania lehoty. Žalovaná svoje tvrdenia nepodoprela včas predloženými dôkazmi, a preto súd nemohol vysloviť, že boli splnené všetky podmienky na odpustenie zmeškania lehoty. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa epidémie COVID-19 sťažnostný súd uviedol, že lehota podľa § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v čase odo dňa účinnosti tohto

zákona, t. j. od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020, neplynula. V čase, keď žalovaná podala odpor proti platobnému rozkazu spolu so žiadosťou na odpustenie zmeškania lehoty, t. j. dňa 19. februára 2020, lehoty riadne plynuli.

3. Žalovaná v sťažnosti opätovne namietala tú skutočnosť, že povinnosťou súdu je tiež prihliadať na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka. Sťažnostný súd k námietke uviedol, že v danom prípade je predmetom rozhodovania o odpustení zmeškania lehoty a nie rozhodovanie o podanom odpore proti platobnému rozkazu, preto sa predmetnou námietkou v rámci rozhodovania o podanej sťažnosti nezaoberal.

4. Žalovaná vo svojej sťažnosti ďalej uviedla, že pokiaľ súd pri preskúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Opačným príkladom by bol porušený princíp zákazu denegatio iustitiae. S týmto argumentom sa súd nestotožnil, pretože nebola preukázaná základná skutočnosť, na ktorej by malo byť ďalšie pokračovanie v konaní postavené, a to preukázanie dôvodu zmeškania lehoty. V opačnom prípade by absolútne stratilo význam ustanovenie CSP ustanovujúce podmienky na odpustenie zmeškania lehoty.

5. Proti uvedenému uzneseniu sťažnostného súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Navrhla, aby dovolací súd uznesenie okresného súdu z 3. augusta 2023 zrušil a uložil súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol tak, že žalovanej odpúšťa zmeškanie lehoty na podanie odporu.

6. Namietala, že uznesenie sťažnostného súdu je zmätočné, pretože nie je možné ustáliť, či súd rozhodoval bez vyhodnotenia dôkazu - lekárskej správy alebo či ju súd považuje za nedostatočný dôkaz na preukázanie dôvodnosti žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu.

7. K dovolaniu žalovanej sa žalobkyňa nevyjadřila.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, Najvyšší súd SR“, „dovolací súd“), povolaný rozhodovať o dovolaniach (§ 35 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené podmienky pre to, aby dovolaním napádané rozhodnutie mohlo byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky (dovolacieho konania) nie sú splnené.

9. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 34 CSP (ustanovenie bezprostredne nasledujúce po § 35 CSP ako súčasť štvrtého dielu tretej hlavy zákona, nazvaného „Funkčná príslušnosť“ - pozn. najvyššieho súdu) o odvolaní rozhoduje krajský súd, ak tento zákon neustanovuje inak a podľa § 12 CSP (v tomto prípade jediného ustanovenia zákona, reprezentujúceho prvý diel jeho tretej hlavy, nazvaný „Věcná príslušnosť“) na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 239 ods. 1 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť a podľa § 248 rovnakého zákona o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie (ktorý ju zamietne, ak nie je sťažnosť dôvodná, alebo napadnuté uznesenie zruší alebo zmení, ak naopak dôvodná je; pričom v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu - tu por. tiež § 250 CSP).

12. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“), podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví a podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

14. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v zmysle § 419 CSP môže strana sporu napadnúť dovolaním (účinne) iba rozhodnutia odvolacieho súdu. Rozhodnutím odvolacieho súdu pritom v zmysle rekonštituovanej úpravy slovenského civilného procesu, účinnnej od 1. júla 2016, možno rozumieť výlučne rozhodnutie vydané v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie krajským súdom (§ 34 CSP).

15. Zavedenie sťažnosti ako nového (osobitného) opravného prostriedku proti uzneseniam súdov prvej inštancie vydávaným vyššími súdnymi úradníkmi (prostriedku nielen terminologicky, ale aj významovo odlišného od odvolania) v spojitosti s ponechaním kompetencie rozhodovania o takomto opravnom prostriedku u jeho pôvodcu (hoc aj samozrejme už inak a to sudcom reprezentovaného súdu prvej inštancie) potom spôsobuje nemožnosť nazerania tu aj na súd prvej inštancie, rozhodujúci o sťažnosti, ako na súd odvolací. Z rovnakého dôvodu ale nemôže byť aplikovateľnou ani tá časť skoršej úpravy procesného práva, ktorá (i keď len výnimočne) zverovala oprávnenie na rozhodovanie o odvolaní (resp. aj iné oprávnenie štandardne prislúchajúce odvolaciemu súdu) práve súdu prvej inštancie (tu por. ustanovenie § 174 ods. 2 poslednej vety Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „OSP“, resp. odsek 5 rovnakého ustanovenia ako výnimku z pravidla podľa § 208 OSP).

16. Podľa názoru najvyššieho súdu pritom neobstojí ani názor v prospech prípustnosti dovolania voči rozhodnutiu iného než odvolacieho súdu za pomoci analógie zákona. Prípadný postup podľa čl. 4 ods. 1 Základných princípov CSP má totiž slúžiť len k vyplňaniu zjavných medzier zákona, celkom vedomé zahrnutie zákonodarcom do okruhu rozhodnutí napadnuteľných dovolaniami len rozhodnutí odvolacieho (a nie aj sťažnostného) súdu však za medzeru preklenuteľnú výkladom považovať nemožno. Pripustenie opaku by malo v skutočnosti za následok vytvorenie priestoru pre spochybňovanie správnosti za pomoci mimoriadneho opravného prostriedku na Najvyššom súde SR aj takých rozhodnutí, u ktorých pre ich menšiu závažnosť a prevažne len procesnú povahu zákon nielenže vylúčil možnosť odvolania (ako riadneho opravného prostriedku predpokladajúceho štandardný dvojinštančný proces), ale netrval dokonca ani na vydaní rozhodnutia v jednej (prvej) inštancii sudcom.

17. Vychádzajúc z už uvedeného vyššie, tak dovolanie žalovanej v prejednávanej veci smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktoré nie je spôsobilým predmetom dovolania v zmysle § 419 CSP (napr. aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/53/2023 z 27. marca 2024; obdobne aj uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/200/2022 z 28. júna 2023 a sp. zn. 6Cdo/148/2020 z 26. októbra 2022).

18. Najvyšší súd však nie je funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní strany sporu smerujúceho proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie a nie je tu ani iný príslušný súd, príp. iný orgán, ktorý by bol na prejednanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku príslušný (a ktorému by tak bolo možné vec postúpiť).

19. Vzhľadom k tomu, že nedostatok funkčnej príslušnosti súdu je neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, najvyšší súd dovolacie konanie bez ďalšieho zastavil (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.